

[Hlavní stránka](#)

ZOO report Profi 4/01
[Přírodní klenot na Mniší hoře](#)
[Obhacení kolekce v Zoo Brno](#)

[Zpět na ZOO report](#)

Přírodní klenot na Mniší hoře

Motto:

Já občan bez konfese
 často vroucně modlívám se v lese,
 ať všechny strašné křivdy snese,
 ať nezhyne, ať povznese se.

Dějiny přírody jsou plny těžkých zločinů na lesích, které spáchal člověk, zejména válkami a svoji bezuzdnou hrabivostí. Zničí-li lidé přírodu a lesy, zahubí svůj vlastní rod. Je až neuvěřitelné, že přes všechny ataky na příměstskou zeleň se jen pouhých osm kilometrů od centra Brna v areálu zoo zachovala výjimečná přírodní památka reliktu původního panonského lesa – Mniší hora. Tvoří ji vukovité duby letní i zimní a jejich kříženci doprovázené habrem, lípou, javorem, břízou, vtroušeným jilmem a borovicí. Rezervace se rozkládá na svahu Mniší hory v nadmořské výšce 227 až 333 m. Geologický základ tvoří vyvěřelé horniny. Lokalita je předprvní panonské formace a oplývá vzácnými druhy teplomilných společenstev. Z rostlin jsou to zejména lilie zlatohlavá, lýkovec vonný, vemeník velkokvětý, brambořík evropský, stěvičník pantoflíček, náprstník hlínožlutý, vemeník dvoulistý, medovník meduňkolistý, plamínek přímý, osladič obecný, kalina tušalaj, brslen bradavičnatý, dřín obecný a ptačí zob. Ptačí faunu reprezentují strakapoud prostřední, žluva hajní, krutihlav obecný, lejsek šedý, sedmihlásek, linduška lesní, dlask a konopka. Z ostatní živočišné říše je zastoupena užovka hladká a v periodické vodní tůni čolek velký a čolek obecný. V mniším potoce, který tvoří západní hranici vzácného území, žili i pstruzi. Objekt byl vyhlášen v roce 1950 za přírodní rezervaci o ploše 64,5 ha. V současné době má vlastní

přírodní památka rozlohu jedenácti hektarů a příslušné chráněné území 25,90 hektaru.

Prof. Miroslav Vyskot

Obohacení kolekcí zvířat v Zoo Brno

V rámci vytyčení dlouhodobé koncepce rozvoje Zoo Brno jsme se rozhodli mimo rozvoj chovů stávajících druhů obohatit kolekce našich zvířat také o nové druhy. Jedním z prvních nových druhů byl sob polární (*Rangifer tarandus*). Chov tohoto zajímavého sudokopytníka začal v naší zoo dovozem mladé samice ze Zoo Praha loňského roku. Letos bude tento druh doplněn dovozem jednoho samce z Dierenparku Planckendael v Belgii a dále o dvě samice ze Zoo St. Petersburg. V tomto případě se jedná o geneticky velice cenné jedince, neboť pocházejí z polodivokého chovu z oblasti severního Ruska a vynikají také souladným a harmonickým exteriérem a odpovídajícím typem. Na transport do Brna čekají po odchytu v karanténě této ruské zoo. Do uvedené zoologické zahrady bude v rámci výměny exportována samice kočky rybářské (*Prionailurus viverrinus*) a mladý pár kapybar (*Hydrochaeris hydrochaeris*). Dalším druhem, který naše zoo doposud nechovala, je los evropský (*Alces alces alces*). Začátek chovu tohoto druhu se datuje od dovozu mladého samce ze Zooparku Chomutov taktéž v minulém roce. Letošního října k němu přibyla samice ze Zoo Givskud. Druhá samice byla dovezena ze švýcarského Wildparku Langenberg před několika týdny. V jednání je dovoz ještě třetí samice. Z říše ptáků, v tomto případě dravých, je další novic v našich expozicích.

Jedná se o orla bělohlavého (*Haliaeetus leucocephalus*) odchovaného letos v Zoo Praha. Také tento druh se objevuje v Brně poprvé. Ovšemže nejen nové druhy vyžadují kvalitní doplňování. Také taxony již naší zahradou chované v minulosti potřebují osvěžení krve a genetické zkvalitnění populace. Takto by se nám, dá se říci po několikaletém úsilí, mělo podařit doplnit stádo pakoní modrých (*Connochaetes taurinus taurinus*) dvěma samicemi. Jedna před nedávnem přicestovala ze Safari Beekse Bergen v Holandsku a druhá bude přivezena v jarních měsících z Noorder Dierenparku Emmen. Zde se jedná o výměnu stejně starého jedinice narozeného v naší zoo v roce 1999. V českých zemích tento druh antilop rozmnožuje mimo naši zoo pouze Safari Dvůr Králové nad Labem.

Jelikož s tímto chovatelem již došlo v nedávné minulosti k výměně chovného materiálu, je dovoz nových nepříbuzných zvířat velice žádoucí. Podobným případem je také obohacení stáda kozorožců sibiřských (*Capra ibex sibirica*). Z našich zoo pravidelně odchovává tento druh pouze Zoo Olomouc, ze které jsme již také chovný materiál dovezli. Bylo tudíž důležité najít nový zdroj geneticky nepříbuzných jedinců mimo uvedenou oblast. Takto se podařilo dohodnout v rámci výměny se Zoo Riga dovoz dvou samic tohoto taxonu. Ze Zoologiskais Dārzs v Rize bychom měli také obdržet třetí klisnu divokého asijského poloosla kianga (*Equus kiang holdereri*). Tento lichokopytník je doposud u nás zastoupen párem mladých zvířat z Tierparku Berlín a jednou mladou klisnou ze Zoo Praha, která k nám byla dovezena v říjnu letošního roku. Novou samicí jsme samozřejmě také vybírali v souladu s požadavkem na co nejnižší koeficient příbuznosti k již drženým zvířatům. Dalším, a to velmi důležitým počinem pro posílení populace a obohacení jejího

genofondu se jeví možnost získání nového chovného samce levharta cejlonského (*Panthera pardus kotiya*). Na Cejlonu by měl

proběhnout v blízké budoucnosti odchyt několika jedinců levharta místního poddruhu za účelem posílení EEP populace. Podle diskuse s EEP koordinátorem pro tento poddruh levharta Thierry Jardinem z Francie se jeví jako slibná možnost umístění jednoho z odchycených samců do našeho chovného zařízení. Dovoz divokých chovných zvířat z původního biotopu by byl značným genetickým přínosem pro stávající populaci levharta cejlonského v evropských zoologických zahradách.

Cílem uvažovaného odchyty a dovozu je snížit koeficient příbuzenské plemnitby v chovu těchto nádherných šelem a navýšit počet hodnotných odchovů a celkového stavu chovaných zvířat v zajetí, který by mohl v budoucnosti přispět k zachování tohoto poddruhu pro příští generace. Posílení populace a osvěžení krve nastalo také v našem chovu paovců hřivnatých (*Ammotragus lervia*). Poté, co jsme vloni dovezli tři zvířata ze Zoo Praha, bylo letos stádo doplněno 6 mladými kusy (2, 4) ze Zoo Givskud. Tak vzniklo prakticky zcela nové a mladé stádo těchto afrických pouštních sudokopytníků. Rovněž od dovozu nového samce kasuára přílbového (*Casuarius casuarius*) ze Zoo Praha si slibujeme zlepšení výsledků v chovu tohoto velmi

zajímavého běžce, jelikož náš dosavadní samec nebyl schopen plodného spáření se samicí. Samozřejmě, že zde není prostor pro popisování všech pohybů zvířat v naší zoo, ale doufám, že je možné si z uvedeného učinit alespoň rámcovou představu o snaze chovatelů v Zoo Brno zkvalitnit chov některých zajímavějších taxonů nacházejících se v našich expozicích.

Daniel Zeller
zoolog

© ZOO Brno, 2001

webmaster: Faster CZ, s. r. o. /www.faster.cz/